

**Załącznik do uchwały
Nr 156/2007 Rady Ministrów
z dnia 5 września 2007 r.**

**RZĄDOWY PROGRAM WSPIERANIA W LATACH 2007-2009 ORGANÓW
PROWADZĄCYCH W ZAPEWNIENIU BEZPIECZNYCH WARUNKÓW NAUKI,
WYCHOWANIA I OPIEKI W PUBLICZNYCH SZKOŁACH I PLACÓWKACH
„MONITORING WIZYJNY W SZKOŁACH I PLACÓWKACH”**

WSTĘP

Istnieje coraz bardziej nagląca potrzeba poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowych, a także wzmocnienia działań profilaktycznych realizowanych w społeczności szkolnej. Wśród dzieci i młodzieży wzrasta liczba zjawisk patologicznych, zwiększa się liczba uczniów zagrożonych uzależnieniami, uczestniczących w grupach psychomanipulacyjnych, popełniających czyny karalne, nasila się agresja i przemoc. Zjawiska te coraz częściej przedostają się na teren szkoły. Duże szkoły i placówki oświatowe wymagają działań szczególnych, gdyż właśnie w nich nastąpił szybszy wzrost zjawisk patologicznych, a skuteczność podejmowanych działań jest tam mniejsza.

Zadanie zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach, w związku z ogólną odpowiedzialnością za działalność szkół i placówek, spoczywa na organach prowadzących, dlatego też program adresowany jest do tych organów.

Niniejszy program ma na celu poprawę bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkół i placówek, a co za tym idzie, zmniejszenie rozmiarów zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym, przeciwdziałanie poczuciu bezradności społecznej oraz kształtowanie aktywnych postaw i odpowiedzialności obywatelskiej za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Program przyczyni się także do wzrostu wykrywalności sprawców czynów zagrażających bezpieczeństwu uczniów w szkołach i placówkach.

Jedną z form realizacji działań pozwalających na poprawę bezpieczeństwa osób przebywających na terenie publicznych szkół i placówek jest wprowadzenie monitoringu wizyjnego w szkołach i placówkach. Doświadczenie innych krajów, a także niektórych szkół polskich wskazuje, że jest to skuteczny, a zarazem najprostszy sposób podniesienia bezpieczeństwa uczniów i wychowanków, szczególnie tam, gdzie mamy do czynienia z liczną rzeszą młodzieży, tj. w szkołach i placówkach z dużą liczbą oddziałów, w zespołach szkół, a także w placówkach, w których wymagane jest stosowanie specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania. Już teraz na poziomie lokalnym podejmowane są przedsięwzięcia związane uruchamianiem i rozbudową miejskich i osiedlowych sieci monitoringu wizyjnego. Monitoring wizyjny staje się standardowym wyposażeniem instytucji, obiektów i miejsc, w których stale lub czasowo przebywa znaczna liczba osób. Szkoły i placówki oświatowe nie powinny odbiegać od współczesnych standardów,

szczególnie w sferze zapewnienia uczniom i wychowankom bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Przyznanie organom prowadzącym publiczne szkoły, zespoły szkół oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i bursy wsparcia w formie dofinansowania ze środków budżetu państwa kosztów zakupu i instalacji monitoringu wizyjnego złagodzi wzrost wydatków bieżących ponoszonych przez te organy w związku z wyposażaniem szkół i placówek w urządzenia do monitoringu wizyjnego. Dofinansowanie ze środków budżetu państwa będzie mogło być także przeznaczone na modernizowanie i rozbudowę już funkcjonujących w szkołach i placówkach systemów monitoringu wizyjnego.

Środki finansowe na realizację zadań określonych w programie w 2007 roku zostały ujęte w rezerwie celowej poz. 11 budżetu państwa „dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty”. W latach 2008 – 2009 środki na realizację programu zostaną wyodrębnione w stosownej rezerwie celowej budżetu państwa.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾), zgodnie z którym, Rada Ministrów może przyjąć rządowy program albo programy mające na celu wspieranie organów prowadzących szkoły lub placówki w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.

CZAS TRWANIA PROGRAMU

Program będzie realizowany w latach 2007 – 2009.

W przypadku dużego zainteresowania podmiotów biorących udział w programie przewiduje się kontynuację programu w latach następnych.

I. CELE PROGRAMU

Celami programu są:

- poprawa bezpieczeństwa osób przybywających na terenie szkół i placówek oraz na terenie do nich przyległym,
- ograniczenie liczby czynów karalnych w szkołach i placówkach i w ich bezpośrednim otoczeniu,
- ograniczenie dostępu do szkół i placówek osób nieuprawnionych,
- rozwijanie świadomości społecznej i umiejętności podejmowania działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- aktywizacja i wspieranie organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach.

II. BENEFICJENCI PROGRAMU

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227 poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80 poz. 542, Nr 115, poz. 791 i Nr 120, poz. 818.

Organy prowadzące publiczne szkoły i placówki dla dzieci i młodzieży:

- jednostki samorządu terytorialnego;
- osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne;
- ministrowie: minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, Minister Sprawiedliwości, minister właściwy do spraw kultury i **ochrony** dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw środowiska, zwani dalej „ministrami właściwymi”.

Beneficjentami końcowymi programu są:

- liczące nie mniej niż 200 uczniów lub wychowanków: publiczne szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne **dla dzieci i młodzieży** oraz zespoły tych szkół, w tym: szkoły wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (z wyjątkiem szkół przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich), szkoły rolnicze i szkoły leśne oraz szkoły i placówki artystyczne;
- bez względu na liczbę uczniów lub wychowanków: publiczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, bursy i szkoły przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Zakłada się, że programem zostaną objęte publiczne szkoły i placówki dla dzieci i młodzieży, nieposiadające aktualnie monitoringu wizyjnego, a także szkoły i placówki, w których istnieje uzasadniona potrzeba rozbudowy lub modernizacji istniejącej już sieci monitoringu (np. objęcie dodatkowym monitoringiem szatni, boisk, klatek schodowych, itp.).

Zakłada się, że szkoły i placówki, które dotychczas nie instalowały urządzeń do monitorowania wizyjnego zostaną wyposażone w standardowe zestawy do monitorowania wejść. Standardowy zestaw finansowany z budżetu państwa powinien obejmować: dwie kamery umożliwiające rejestrację zdarzeń od wewnątrz i na zewnątrz wejścia, w kolorze i w rozdzielczości wystarczającej do identyfikacji osób, urządzenie rejestrujące, kolorowy monitor oraz urządzenia dodatkowe niezbędne do zainstalowania zestawu (w tym okablowanie).

W uzasadnionych przypadkach, w związku ze znaczną liczbą uczniów lub wychowanków szkoły lub placówki, dużym terenem, który zajmuje szkoła lub placówka, w zespołach szkół, a także w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, bursach oraz w szkołach przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich może być tworzona sieć monitoringu obejmująca dodatkowe wyposażenie, w tym dodatkowe kamery, odpowiednie podłączenia oraz podzielnik obrazu na monitorze. Miejscami, w których przewiduje się ewentualną możliwość rejestracji obrazu i dźwięku, oprócz wejść do szkół i placówek, są: ogrodzenia zewnętrzne terenu szkolnego, fasada budynku szkoły, bramy, furty, ciągi komunikacyjne wewnątrz budynku szkoły lub placówki (klatki schodowe, korytarze), parkingi przynależne do budynku szkolnego, płyta boiska, miejsca przeznaczone do rozgrywania gier zespołowych, a także toalety (bez kabin).

Program nie przewiduje instalowania urządzeń monitorujących w salach, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wychowawcze.

Standardowy zestaw powinien umożliwiać ewentualne włączenie monitoringu wizyjnego szkoły lub placówki do lokalnej sieci monitorowania.

Urządzenie rejestrujące i monitor powinny być instalowane w pomieszczeniach zapewniających ochronę sprzętu. Monitorowanie wizyjne ma stanowić środek uzupełniający wobec realizowanego w szkołach i placówkach systemu dyżurów woźnych, dozorców, strażników lub wyznaczonych nauczycieli. Zainstalowanie monitoringu nie zwolni osób dyżurujących od ich obowiązków. Celem wprowadzenia monitoringu wizyjnego nie jest ograniczenie roli osób dyżurujących jedynie do obserwacji monitorów.

W szkołach i placówkach liczących 300 i więcej uczniów lub wychowanków oraz w zespołach szkół, gdzie utrudniony jest bezpośredni i stały nadzór nad wejściami do poszczególnych budynków wewnątrz ogrodzonego terenu, powinien być dodatkowo pełniony dyżur w pomieszczeniu z monitorami.

Do utrwalania obrazu i dźwięku mogą służyć urządzenia mechaniczne i elektroniczne typu analogowego bądź cyfrowego, wchodzące w skład systemu rejestracji obrazu oraz odpowiednie do tych urządzeń nośniki informacji. Utrwalania obrazu i dźwięku można dokonywać na nośnikach magnetycznych, płytach CD, DVD oraz innych nośnikach właściwych dla danego rodzaju urządzenia.

Urządzenia utrwalające powinny umożliwiać ich podłączenie do urządzeń pozwalających na wydrukowanie zarejestrowanego obrazu z minimalną rozdzielczością 600 dpi.

Urządzenia utrwalające, wchodzące w skład systemu rejestracji obrazu, powinny spełniać wymogi określone Polską Normą PN-EN 50132-7 dla systemów dozorowanych CCTV. Urządzenia utrwalające powinny rejestrować obraz z częstotliwością 25 klatek na sekundę dla każdej kamery, z rozdzielczością nie mniejszą niż 400 linii telewizyjnych.

Urządzenia rejestrujące dźwięk powinny zapewnić możliwość rejestracji sygnału akustycznego w paśmie częstotliwości od 300 Hz do 6000 Hz przy dynamice 50 dB.

Urządzenia utrwalające obraz i dźwięk powinny być obsługiwane w godzinach pracy szkoły lub placówki przez osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły lub placówki. W pozostałym czasie rejestracja powinna być prowadzona za pomocą obrazu statycznego o stałym polu obserwacji.

Po utrwaleniu obrazu i dźwięku użyty w danym dniu nośnik należy opatrzyć informacją zawierającą następujące dane: data, czas rejestracji, imię i nazwisko osoby utrwalającej nagrane informacje i inne. Nośnik powinien być zabezpieczony przed działaniem szkodliwych czynników zewnętrznych. Okres przechowywania nośnika powinien być **nie krótszy** niż 30 dni.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIE PROGRAMU

Organem koordynującym realizację programu jest Minister Edukacji Narodowej. Koordynatorem programu na szczeblu wojewódzkim jest wojewoda.

Koordinatorami programu na szczeblu lokalnym są odpowiednio – marszałek województwa, starosta, wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta, we współpracy z dyrektorami szkół i placówek.

W roku 2007 program jest finansowany ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 11 „dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty”, będącej w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej. W latach 2008 i 2009 środki na realizację programu zostaną wyodrębnione w stosownej rezerwie celowej budżetu państwa.

Corocznie Minister Edukacji Narodowej dokona podziału środków na poszczególne województwa oraz pomiędzy ministrów właściwych prowadzących publiczne szkoły i placówki. Środki budżetu państwa zostaną podzielone na podstawie danych przekazanych przez wojewodów o liczbie szkół i placówek zgłoszonych do programu oraz na podstawie wniosków o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym przekazanych przez ministrów właściwych.

Środki finansowe, będące w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej, w każdym roku trwania programu, zostaną rozdysponowane i przekazane jednorazowo.

Organy prowadzące publiczne szkoły lub placówki ubiegające się o dotacje w ramach niniejszego programu, będą planowały udział środków własnych przeznaczonych na jego realizację. Za środki własne uważa się środki rzeczowe i finansowe.

W terminie określonym w harmonogramie realizacji programu dyrektorzy publicznych szkół i placówek, z własnej inicjatywy albo na wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców lub rady szkoły, wystąpią do organów prowadzących - tj. odpowiednio do ministra właściwego, marszałka województwa, starosty, wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej - z wnioskami o:

- 1) zakup i instalację zestawu do monitoringu wizyjnego;
- 2) modernizację lub rozszerzenie działającego już systemu monitoringu wizyjnego.

Wnioski dyrektorów szkół i placówek zostaną zweryfikowane przez organ prowadzący.

Następnie, organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego (osobą prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną) sporządza wniosek zbiorczy w sprawie zakupu i instalacji zestawów do monitoringu wizyjnego w szkołach i placówkach publicznych oraz modernizacji lub rozszerzenia systemów monitoringu wizyjnego. Sporządzając wniosek zbiorczy w sprawie monitoringu wizyjnego organ prowadzący współpracuje z lokalnymi służbami prewencji (jednostką policji, straży miejskiej lub straży gminnej) w celu właściwego zdiagnozowania potrzeb monitorowania wizyjnego szkół i placówek. Organ

prowadzący kieruje wniosek zbiorczy do wojewody. Wojewoda przekazuje Ministrowi Edukacji Narodowej dane o liczbie szkół i placówek zgłoszonych do programu przez organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego (osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi).

Wojewodowie, uwzględniając kryteria oceny wniosków organów prowadzących (określone w wydanym na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty *rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach*), dokonają oceny wniosków zbiorczych otrzymanych od organów prowadzących oraz zdecydują o uwzględnieniu bądź odrzuceniu danego wniosku w części lub w całości. Zdecydują ponadto o wysokości kwoty dotacji dla danego organu prowadzącego, w ramach limitu środków przyznanych na województwo.

W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, po zweryfikowaniu wniosków dyrektorów szkół lub placówek, minister właściwy sporządza wniosek, w którym uwzględniając kryteria oceny wniosków (określone w wydanym na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty *rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach*), określa wysokość środków budżetu niezbędnych na sfinansowanie wydatków związanych z zakupem i instalacją lub modernizacją zestawów do monitoringu wizyjnego w prowadzonych przez siebie szkołach i placówkach. Wniosek o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym minister właściwy przekazuje Ministrowi Edukacji Narodowej.

Maksymalna kwota dotacji ze środków budżetu państwa przyznawanej organom prowadzącym publiczne szkoły i placówki nie może przekroczyć 80% ogółu kosztów zakupu i instalacji urządzeń do monitoringu. W przypadku środków na modernizację lub rozszerzenie istniejących systemów monitoringu wizyjnego, dofinansowanie może wynosić do 90% ogółu kosztów. W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, Minister Edukacji Narodowej dokona podziału środków na sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym przeznaczone dla ministrów właściwych.

Środki finansowe przyznane na województwo wojewodowie prześlą organom prowadzącym zgodnie z uprzednio ocenionymi, zaakceptowanymi i przyjętymi do realizacji wnioskami zbiorczymi organów prowadzących.

Wydatkowanie przez organ prowadzący środków finansowych przyznanych z budżetu państwa na zakup, zainstalowanie, modernizację i rozbudowanie systemów do monitorowania w szkołach i placówkach odbywać się będzie z uwzględnieniem przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych* (Dz. U z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, z późn. zm.²⁾).

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 82, poz. 560.

Organy prowadzące nadzorują także sposób wykorzystywania zainstalowanych w szkołach i placówkach systemów monitoringu wizyjnego.

V. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

- 1) Minister Edukacji Narodowej;
- 2) ministrowie właściwi będący organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki;
- 2) na poziomie województwa – wojewoda; marszałek województwa;
- 3) na poziomie lokalnym odpowiednio:
  - a) osoby prawne i osoby fizyczne prowadzące szkoły i placówki publiczne,
  - b) starosta,
  - c) wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta;
- 4) na poziomie szkoły lub placówki - dyrektor szkoły lub placówki.

VI. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU

Z budżetu państwa dofinansowywany jest zakup standardowych zestawów do monitoringu wizyjnego wejść w szkołach lub placówkach oraz koszt ich instalacji, natomiast koszty eksploatacji pokrywa organ prowadzący.

Szacuje się, że minimalny koszt zakupu standardowego zestawu do monitorowania pojedynczego wejścia szkolnego oraz jego instalacji wynosi 8 000 zł (dwie kamery umożliwiające rejestrację zdarzeń od wewnątrz i na zewnątrz wejścia, w kolorze i w rozdzielczości wystarczającej do identyfikacji osób, urządzenie rejestrujące, kolorowy monitor oraz urządzenia dodatkowe niezbędne do zainstalowania zestawu).

Ponadto ze środków budżetu państwa możliwy będzie zakup i instalacja urządzeń niezbędnych do rozszerzenia lub modernizacji już istniejących szkolnych sieci monitoringu wizyjnego.

Przedstawiony poniżej szacunek kosztów odnosi się do zakupu i instalacji standardowego zestawu do monitorowania zapewniającego trzydziestodniową rejestrację zdarzeń (8 tys. zł).

Przy założeniu, że program obejmie publiczne szkoły i zespoły szkół, w których uczy się nie mniej niż 200 uczniów, a także, bez względu na liczbę uczniów lub wychowanków - szkoły przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz bursy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze i specjalne ośrodki wychowawcze, kalkulacja kosztów realizacji programu przedstawia się następująco:

Lp.	RODZAJ SZKOŁY LUB PLACÓWKI	LICZBA SZKÓŁ LUB PLACÓWEK ¹⁾	URZĄDZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD SIECI MONITORINGU WIZYJNEGO	SZACOWANA CENA JEDNOSTKOWA	KOSZT CAŁKOWITY
1	szkoły, tj. szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, w tym: szkoły	5 837	Zestaw standardowy	8000 zł	46 696 000zł

	wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ustawy o systemie oświaty (z wyjątkiem szkół przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich), szkoły rolnicze i szkoły leśne oraz szkoły i placówki artystyczne z liczbą uczniów > lub =200				
2	zespoły szkół z liczbą uczniów > lub =200	4325	Zestaw standardowy + 6 kamer + dodatkowy koszt założenia sieci	8000 + 6x1000 + 1000 = 15000 zł	64 875 000zł
3	- młodzieżowe ośrodki wychowawcze - młodzieżowe ośrodki socjoterapii - specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze-specjalne ośrodki wychowawcze w tym z liczbą wychowanków: pon. 100 100 ÷ 199 > lub = 200	Ogółem 441			
	pon. 100	398	Zestaw standardowy	8000 zł	3 184 000 zł
	100 ÷ 199	39	Zestaw standardowy + 4 kamery + dodatkowy koszt instalacji	8000 + 4x 1000 + 1000 = 13 000 zł	507 000 zł
	> lub = 200	4	Zestaw standardowy + 6 kamer + dodatkowy koszt instalacji	8000 + 6x 1000 + 1000 = 15 000 zł	60 000 zł
4	bursy	Ogółem 166			

	z liczbą wychowanków pon. 100	68	Zestaw standardowy	8000 zł	544 000 zł
	100 ÷ 199	66	Zestaw standardowy + 4 kamery + dodatkowy koszt instalacji	8000 + 4x1000 + 1000 = 13000 zł	858 000 zł
	> lub =200	32	Zestaw standardowy + 6 kamer + dodatkowy koszt instalacji	8000 + 6x 1000 + 1000 = 15 000 zł	480 000 zł
5	szkoły przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich	87	Zestaw standardowy + 6 kamer + dodatkowy koszt założenia sieci	8000 + 6x1000 + 1000 = 15000 zł	540 000 zł
Koszty razem: 115 533 000 zł					

^{*)} Dane wg. spr. GUS 2006/2007

W powyższej kalkulacji kosztów założono, że w szkołach powinien być instalowany 1 zestaw standardowy (składający się z 2 kamer, monitora i urządzenia rejestrującego) oraz odpowiednio:

- w zespołach szkół – 1 zestaw standardowy i 6 kamer dodatkowych,
- w bursach, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych - liczbę dodatkowych kamer uzależniono od liczby uczniów lub wychowanków;
- w szkołach przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – 1 zestaw standardowy i 6 kamer dodatkowych.

W kalkulacji uwzględniono także dodatkowe koszty założenia sieci w kwocie 1000 zł.

Program nie przewiduje refundowania kosztów zakupu i instalacji zestawów do monitorowania tym szkołom i placówkom, które mają już zainstalowane urządzenia monitorujące. W takich przypadkach organy prowadzące będą mogły, w ramach dopuszczalnej puli środków, dokonać modernizacji lub rozszerzenia funkcjonującej sieci monitoringu wizyjnego, przy czym przez modernizację rozumie się wymianę urządzeń, jeżeli ich parametry techniczne nie odpowiadają wymogom określonym w części III programu.

Program nie przewiduje także zwrotu kosztów eksploatacji działających oraz instalowanych w szkołach i placówkach urządzeń do monitoringu wizyjnego. Stosunkowo niewielkie koszty w tym zakresie obciążać będą organy prowadzące.

Przy założeniu, że około 15% uprawnionych szkół i placówek posiada już monitoring wizyjny oraz że dofinansowanie może stanowić do 80 % planowanych kosztów zakupu i instalacji zestawów do monitoringu wizyjnego oraz do 90% planowanych kosztów modernizacji i rozszerzenia systemów, szacuje się, że całkowity koszt realizacji programu powinien wynieść około 90 mln zł.

W roku 2007 z budżetu państwa z rezerwy celowej poz. 11 „dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty” na realizację programu przewidziano kwotę w wysokości 40 mln zł.

Realizacja programu wymaga zapewnienia w budżecie państwa na 2008 rok dodatkowych środków w kwocie 30 mln zł oraz na 2009 rok podjęcia zobowiązania w kwocie 20 mln zł.

Środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa zostaną przekazane do części budżetowych, których dysponentami są wojewodowie oraz ministrowie właściwi prowadzący publiczne szkoły i placówki dla dzieci i młodzieży. Przy obliczaniu wielkości środków dla poszczególnych dysponentów zostaną wzięte pod uwagę odpowiednio:

1) zgłoszona do programu:

- a) liczba szkół oraz liczba zespołów szkół, w których uczy się nie mniej niż 200 uczniów;
- b) liczba burs, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych w danym województwie, z uwzględnieniem liczby wychowanków (odpowiednio od 0 do 99; od 100 do 200; powyżej 200), oraz

2) przekazane przez ministrów właściwych wnioski o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym sporządzone z uwzględnieniem kryteriów oceny wniosków określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Podziału kwot w poszczególnych województwach dokonają wojewodowie, zgodnie ze szczegółowymi kryteriami oceny wniosków organów prowadzących określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

VII. ZASADY UDZIELANA DOFINANSOWANIA ORGANOM PROWADZĄCYM Z PRZEZNACZENIEM NA MONITORING WIZYJNY W PUBLICZNYCH SZKOŁACH I PLACÓWKACH

1. Wojewoda przyznaje dofinansowanie ze środków budżetu państwa w formie dotacji organowi prowadzącemu będącemu jednostką samorządu terytorialnego (inną osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną), z przeznaczeniem na:
  - 1) wyposażenie szkół i placówek w urządzenia do monitoringu wizyjnego;
  - 2) modernizację lub ewentualne rozszerzenie funkcjonujących systemów monitoringu wizyjnego.

W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, sfinansowanie ze środków budżetu państwa wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym następuje według podziału tych środków dokonanego przez Ministra Edukacji Narodowej na podstawie uprzednio złożonych przez ministrów właściwych wniosków o sfinansowanie.

2. Organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego (osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną) sporządza wniosek zbiorczy na podstawie wniosków jednostkowych otrzymanych od

dyrektorów szkół i placówek. W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, dyrektorzy szkół i placówek składają wnioski jednostkowe do ministrów właściwych.

3. Wniosek jednostkowy dyrektora szkoły lub placówki powinien zawierać:
  - 1) opinię rady rodziców lub rady szkoły na temat ogólnych warunków bezpieczeństwa w szkole lub placówce oraz jej najbliższym otoczeniu;
  - 2) dane ogólne o szkole lub placówce (typ szkoły lub placówki nazwa, adres, liczba oddziałów, liczba uczniów lub wychowanków, w tym dojeżdżających, korzystających z bursy lub internatu, liczba osób zatrudnionych, w tym pracowników niebędących nauczycielami);
  - 3) krótki opis najczęściej występujących zagrożeń dla bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły lub placówki;
  - 4) projekt szkolnej sieci monitoringu wizyjnego;
  - 5) kalkulację kosztów obejmującą zakup i instalację urządzeń niezbędnych do:
    - a) założenia szkolnej sieci monitoringu wizyjnego,
    - b) modernizacji lub rozszerzenia funkcjonującego w danej szkole lub placówce systemu monitoringu,wraz z kalkulacją całkowitych kosztów eksploatacji systemu.
4. Wnioski jednostkowe dyrektorzy szkół i placówek składają w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku trwania programu, z tym że w roku 2007 - w terminie do dnia 14 września 2007 r.
5. Organ prowadzący weryfikuje pod względem formalnym i merytorycznym wnioski jednostkowe dyrektorów szkół i placówek. Następnie, organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego (osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną) sporządza zbiorczy wniosek dotyczący:
  - 1) wyposażenia szkół i placówek w urządzenia do monitoringu wizyjnego;
  - 2) modernizacji i ewentualnego rozszerzenia działających już szkolnych systemów monitoringu wizyjnego.

W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, po zweryfikowaniu wniosków jednostkowych dyrektorów szkół i placówek, minister właściwy sporządza wniosek o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym, w którym określa wysokość środków niezbędnych na sfinansowanie kosztów zakupu i instalacji (lub modernizacji) zestawów do monitoringu wizyjnego w prowadzonych przez siebie szkołach i placówkach.

6. Wniosek zbiorczy organu prowadzącego będącego jednostką samorządu terytorialnego (osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną) powinien zawierać:
  - 1) liczbę szkół i placówek, które powinny zostać wyposażone w zestaw do monitoringu wizyjnego w wersji standardowej;
  - 2) liczbę szkół i placówek, które powinny zostać wyposażone w zestaw do monitoringu wizyjnego w wersji z dodatkowym wyposażeniem;
  - 3) liczbę szkół i placówek, w których działające urządzenia do monitoringu wizyjnego lub sieć monitoringu wizyjnego wymagają modernizacji lub rozszerzenia;

- 4) dane o szkołach i placówkach, których wniosek dotyczy, obejmujące w szczególności: nazwy, typy i rodzaje szkół i placówek, ich adresy, liczbę oddziałów i grup wychowawczych w poszczególnych szkołach i placówkach, liczbę uczniów i wychowanków w poszczególnych szkołach i placówkach ze wskazaniem liczby uczniów i wychowanków dojeżdżających i korzystających z bursy lub internatu, liczbę pracowników poszczególnych szkół i placówek, w tym pracowników niebędących nauczycielami;
- 5) zwięzły opis najczęściej występujących zagrożeń bezpieczeństwa uczniów, wychowanków i pracowników w poszczególnych szkołach i placówkach;
- 6) zwięzły opis planowanych działań związanych z wprowadzeniem monitoringu wizyjnego w poszczególnych szkołach i placówkach, wraz z kalkulacją kosztów:
  - zakupu i instalacji zestawów do monitoringu wizyjnego w wersji standardowej lub w wersji z dodatkowym wyposażeniem,
  - modernizacji lub rozszerzenia działających w poszczególnych szkołach i placówkach urządzeń do monitoringu wizyjnego lub sieci monitoringu wizyjnego;
- 7) wysokość udziału środków własnych w kosztach zakupu i instalacji zestawów do monitoringu wizyjnego w wersji standardowej lub w wersji z dodatkowym wyposażeniem.

Do wniosku zbiorczego organ prowadzący dołącza:

- 1) opinię lokalnych służb prewencji (policji albo straży miejskiej lub straży gminnej) na temat zasadności wprowadzenia monitoringu wizyjnego w poszczególnych szkołach i placówkach, wraz z uzasadnieniem, uwzględniającą, w miarę możliwości, informację o liczbie zarejestrowanych w statystykach policyjnych w okresie ostatnich trzech lat **kalendarzowych** zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu, jakie miały miejsce na terenie poszczególnych szkół i placówek oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, oraz
- 2) harmonogram planowanych działań w zakresie inwestycji dotyczących monitoringu wizyjnego w poszczególnych szkołach i placówkach.

Wniosek ministra właściwego o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym powinien zawierać odpowiednio informacje określone w pkt 1-7 oraz opinię lokalnych służb prewencji i harmonogram planowanych działań.

7. Wojewodowie dokonują oceny wniosków zbiorczych pod względem formalnym, merytorycznym i finansowym, uwzględniając takie kryteria jak:
  - 1) kompleksowość planowanych działań związanych z wprowadzeniem monitoringu wizyjnego w poszczególnych szkołach i placówkach;
  - 2) stopień zagrożenia bezpieczeństwa uczniów, wychowanków i pracowników poszczególnych szkół i placówek (w odniesieniu do opinii lokalnych służb prewencji);

- 3) wskaźnik efektywności liczony jako iloraz całkowitego kosztu wprowadzenia, modernizacji i rozszerzenia monitoringu wizyjnego i całkowitej liczby uczniów w szkołach, których wnioski dotyczy;
- 4) wysokość środków własnych organu prowadzącego na zakup i instalację zestawów do monitoringu wizyjnego w wersji standardowej lub w wersji z dodatkowym wyposażeniem, **lub na modernizację i rozszerzenie monitoringu wizyjnego**

i określą wysokość dotacji dla poszczególnych organów prowadzących.

W przypadku gdy organem prowadzącym publiczną szkołę lub placówkę jest minister właściwy, przy sporządzaniu wniosku o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym kryteria określone w pkt 1-3 stosuje się odpowiednio.

8. Organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego (osobami prawnymi niebędącymi jednostkami samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi) składają wnioski zbiorcze do wojewody, natomiast ministrowie właściwi składają wnioski o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym do Ministra Edukacji Narodowej w terminie do dnia 20 maja każdego roku (w roku 2007 do dnia 21 września).
9. Niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja celowa podlega zwrotowi na zasadach określonych w *ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.³⁾).

IX. ZADANIA DLA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

1. Poinformowanie, za pośrednictwem kuratorów oświaty, organów prowadzących o programie i sposobie jego realizacji.
2. Zebranie od wojewodów danych o liczbie szkół i placówek, które zgłosiły się do programu oraz od ministrów właściwych – wniosków o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym.
3. Podział środków z rezerwy celowej pomiędzy wojewodów i ministrów właściwych.
4. Wystąpienie do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków rezerwy celowej zawierającym propozycję podziału środków pomiędzy poszczególnych wojewodów oraz ministrów właściwych.
5. Poinformowanie wojewodów oraz ministrów właściwych o wysokości przyznanego limitu środków.
6. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
7. Coroczne zebranie danych o realizacji programu od wojewodów oraz ministrów właściwych.
8. Opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu na terenie całego kraju.

X. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

Organy prowadzące publiczne szkoły i placówki, we współpracy z lokalnymi służbami prewencji, dokonają rocznej oceny efektów programu uwzględniając następujące czynniki:

- 1) postrzeganie stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oraz w ich najbliższym otoczeniu przez uczniów, nauczycieli i rodziców;
- 2) liczba i rodzaj interwencji służb prewencji w szkołach oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Organy prowadzące szkoły i placówki (jednostki samorządu terytorialnego i osoby prawne lub fizyczne) sporządzą i przedłożą wojewodzie sprawozdania merytoryczne, zawierające ocenę efektów realizacji programu i wnioski dotyczące jego kontynuacji oraz sprawozdania finansowe z realizacji programu. Ministrowie właściwi przedłożą sprawozdania merytoryczne oraz sprawozdania finansowe Ministrowi Edukacji Narodowej.

Wojewoda dokona rocznej oceny efektów realizacji programu na terenie województwa, sporządzi sprawozdanie w tej sprawie oraz przedłoży je Ministrowi Edukacji Narodowej

Minister Edukacji Narodowej dokona rocznej oceny efektów realizacji *Rządowego programu wspierania w latach 2007 - 2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”* i przedłoży Radzie Ministrów sprawozdanie w tej sprawie.

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały w sprawie <i>Rządowego programu wspierania w latach 2007 - 2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”</i> .	do dnia 3 września 2007 r.
2.	Przyjęcie przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach.	do dnia 3 września 2007 r.
3.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej organów prowadzących o możliwości korzystania z dofinansowania.	- do dnia 5 września 2007 r. - do dnia 15 kwietnia w latach 2008 i 2009
4.	Złożenie do organów prowadzących wniosków jednostkowych przez dyrektorów szkół i placówek	- do dnia 14 września 2007 r. - do dnia 30 kwietnia w latach 2008 i 2009

5.	Złożenie wniosków zbiorczych do wojewody przez organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego (innymi osobami prawnymi lub osobami fizycznymi). Złożenie wniosków o sfinansowanie wydatków związanych z monitoringiem wizyjnym do Ministra Edukacji Narodowej przez ministrów właściwych prowadzących publiczne szkoły i placówki.	- do dnia 21 września 2007 r. - do dnia 20 maja w latach 2008 i 2009
6.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów danych o liczbie szkół i placówek zgłoszonych do programu.	- do dnia 25 września 2007 r. - do dnia 31 maja w latach 2008 i 2009
7.	Wystąpienie Ministra Edukacji Narodowej do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków rezerwy celowej zawierającym propozycję podziału środków pomiędzy poszczególnych wojewodów oraz ministrów właściwych	- do 1 października 2007 r. - do 10 czerwca w latach 2008 i 2009
8.	Dokonanie oceny wniosków zbiorczych przez wojewodów.	- do dnia 6 października 2007 r. - do dnia 30 czerwca w latach 2008 i 2009
9.	Przedłożenie do Ministra Finansów przez wojewodów oraz ministrów właściwych prowadzących publiczne szkoły i placówki wniosków o zwiększenie budżetu, z podaniem klasyfikacji budżetowej.	- do dnia 10 października
10.	Przekazanie przez wojewodę dotacji organom prowadzącym będącym jednostkami samorządu terytorialnego (innymi osobami prawnymi lub osobami fizycznymi) oraz przekazanie środków szkołom i placówkom przez ministrów właściwych prowadzących publiczne szkoły i placówki.	- do dnia 15 października
11.	Przekazanie wojewodzie przez organy prowadzące uczestniczące w danym roku w programie sprawozdania merytorycznego i finansowego.	- do dnia 15 grudnia sprawozdanie finansowe - do dnia 28 grudnia sprawozdanie merytoryczne
12.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej sprawozdań przez wojewodów i ministrów właściwych prowadzących publiczne szkoły i placówki.	do dnia 28 lutego
13.	Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju przez Ministra Edukacji Narodowej.	do dnia 30 kwietnia

XII. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach.